Overzicht verschil huidige centrumregeling en nieuwe Gemeenschappelijke Regeling, mei 2026

Aanleiding

De gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder en Urk werken samen voor de uitvoering van regionale taken op grond van de Jeugdwet en Wmo. Momenteel gebeurt dit op basis van de centrumregeling Sociaal Domein Flevoland. Echter wordt al langere tijd geconcludeerd dat deze vorm van samenwerking tot bepaalde knelpunten leidt.

De Hervormingsagenda Jeugd (juni 2023) vraagt jeugdhulpregio's robuust te worden om een dekkend zorglandschap te kunnen vormen. Vanuit de wet 'Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg' zijn deze jeugdhulpregio's wettelijk vastgelegd, en zijn ook de regionaal in te kopen jeugdhulpvormen vastgelegd. De jeugdhulpregio's dienen samen te werken in een formele Gemeenschappelijke Regeling (GR) die voldoet aan de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Beoogde effecten

De belangrijkste beoogde effecten van de herziene governance, die wordt vormgegeven door middel van de voorgestelde Gemeenschappelijke Regeling, zijn als volgt:

A) Het neerzetten van een robuuste regionale uitvoeringsorganisatie ten behoeve van inwoners die in Flevoland ondersteuning krijgen op basis van Jeugdwet of Wmo.
B) Oplossen van knelpunten in de huidige samenwerking.
C) Instellen van regionaal bestuur met vertegenwoordigers van de deelnemende colleges, dat besluiten kan nemen, mandaat heeft om voor de uitvoering van regionale taken zorg te dragen.
D) Duidelijkheid over verdeling van regionale en lokale verantwoordelijkheid.
E) Duidelijkheid over de bevoegdheden van de gemeenteraden.

De Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland verschilt op een aantal terreinen van de huidige centrumregeling. In het onderstaande overzicht zijn deze verschillen opgesomd

	Voorgestelde GR Sociaal Domein Flevoland	Huidige centrumregeling
Vorm Gemeenschappelijke Regeling	Bedrijfsvoeringsorganisatie: - Eigen rechtspersoon - Eigen bestuur - Eigen begroting voor uitvoeringskosten. Kosten voor verleende zorg blijven in lokale begroting.	Centrumregeling: - Geen rechtspersoon - Bestuurlijke afstemming - Begroting is onderdeel van de lokale begrotingen.
Bestuur	Eigen bestuur GR, bestaande uit 1 wethouder van elke deelnemende gemeente.	De centrumgemeente Almere is door de andere gemeenten gemandateerd om uitvoering te geven aan Jeugdwet en WMO. Regelmatig onduidelijkheid over hoe ver het mandaat van de centrumgemeente reikt. In de praktijk wordt toch veel voorgelegd aan het BOSD. Het BOSD heeft geen formeel mandaat. Bestuurders stemmen af in het BOSD, maar de

		besluiten worden in de individuele lokale colleges genomen.
Besluitvorming	Consentbesluitvorming met stemverhoudingen als achtervang.	Besluitvorming in BOSD op basis van consensus. In geval geen consensus bereikt kan worden ontstaat een patstelling. Dat is de afgelopen jaren regelmatig voorgekomen.
Raad	De WGR regelt de betrokkenheid van de raden bij de GR. Door een recente aanpassing van de Wgr is de positie van gemeenteraden ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen versterkt, inclusief controlebevoegdheden, enquête recht. Zienswijze van raden bij o.a. de jaarlijkse begroting. Om deze bevoegdheden goed in te vullen is het van belang dat de raden nauw worden betrokken bij de GR. Mede daarom is in de regeling een *raadsplatform* opgenomen. - 2 raadsleden per gemeente. - Het voorbereiden van zienswijzen zoals deze conform de regeling en de wet aan de deelnemende raden wordt gevraagd. - Het betrekken van de raden in een vroeg stadium voor afstemming over zaken als regiovisie, belangrijke beleidswijzigingen en andere zaken die raken aan de door de raden gestelde kaders. - Daarnaast adviseert het raadsplatform het bestuur over de procesgang richting de raden. - Voorstel om nu al te starten met het raadsplatform	De raad heeft haar kaderstellende en controlerende rol naar haar eigen college. Geen directe betrokkenheid bij de uitvoeringsorganisatie.
Bevoegdheden	Het bestuur is verantwoordelijk voor de behartiging van de belangen die in de tekst van de gemeenschappelijke regeling worden genoemd, draagt zorg voor de taken die erin worden genoemd en maakt daarvoor gebruik van de bevoegdheden die worden genoemd. De GR is beleidsarm. Beleid blijft een verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten. Voor de WMO is de afspraak dat de gemeente Almere de regionale beleidstaken	Almere is als centrumgemeente verantwoordelijk voor: - De uitvoering van de regionale inkoop jeugdzorg en WMO, via de uitvoeringsorganisatie SDFL (voorheen Aankoopcentrale) - Wmo regionale beleidstaken

	uitvoert (net als nu). Ook voor de toegang tot zorg geldt dat dat een lokale verantwoordelijkheid blijft.	
Uitvoeringsorganisatie	De ambtelijke uitvoeringsorganisatie (SDFL) valt onder het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie	De uitvoeringsorganisatie is ondergebracht bij centrumgemeente Almere